aꝓroleꞇarꭻa aꝑəlakua zegıə rꝗə iəqou, ìꝕeidəǐķəl!

V.i.lenin

aꝗar reidkķəlakua ruəsnagʒaꝑkua

apsnəꝑi aħəntkarraꝑ ìqutəꞁra.

aphantiara

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

В. И. ЛЕНИН

ЗАДАЧИ СОЮЗОВ МОЛОДЕЖИ

Речь на III Всероссийском с'езде
РКСМ 20 октября 1920 года.

Абхазское государственное издательство.

aproletarja aɣəlakua zegıə rɸə iəqou, ɫɸeidəlḳəl!

v. i. lenin

aɸar reidḳəlakua ruəsnagʒaɣkua

urəsɣəlazegıɣi r.ḳ.s.m. III-ɣi reizaradəu
aqnə oḳtiabr mza 2, 1920 ş. rzə aja iəiħaz

apsnəɣi aħəntkarraɣ ɫqutəɿra.

a yəzɟa, sara abra, iaxıa istaxən sɪaɟajaracə, aḳommunisṭꝑ ɸar eidḳəla axra zmou uəsnagʒaꝑkuas iamoui, iara abri inadħalangıə — asocialisṭꝑ respubliḳa aɸə aɸar r-organizaciakua zeipşraxara aꝑəi.

ari azçaaꝑə aɸə eiha iaatgəlanə axɟajara ataxəup izban aḳuzar xaz-ganḳ ala iuħar alşoiṭ aḳommunisṭꝑ obʃɥesṭvo aʃakurgəlarazə auəsnagʒaꝑ iaşaɟɑıa, xəla aɸar rapxıa igəloup ħa. izban aḳuzar, aḳapiṭalizm ialaaʒaz amaç zua abipara iagıa ianeioıxo irəlşo aeḳsploaṭaciaɸə iʃakurgəlou ajəꝑꝑi aḳapiṭalisṭꝑ bzazaʃa aʃata arʒra aup. uərt iagıa ianeioıxa zegıə irəlşo — aproleṭariaṭi, aqajlar ḳlasskuei amɥra rnapaɸə inərḳəlarꝑ aamta ɸəci auəs ɸəckuei raan,auaa rəynəuçqa aeḳsploaṭacia anəqam aamta aan auəsura napə azərḳəua açeiɟa ruəs zkurɥapaşa auasxər oıuoıua aqaçarazə acxəraara qazçaşa aobʃɥesṭvo rʃakurgəlara aup.

abar, aɸar ruəsnagʒaꝑkua rzə azçaaꝑə abas ala sazneinə sara isħarc sualəup abart, aɸar zegıə ruəsnagʒaꝑkua, ialḳaanə aḳommunisṭꝑ ɸarakua reidḳəlakuei, iarban organizaciazaalaḳgıə agıərt aorga-

nizaciakuagıə ruəsnagʒaꝑkua ajaḳ ala iuħarc şalşo: 'ui aja — auəsnagʒaꝑ ħa iəqou açarouꝑ ħa.

ħaras iataxəuzei ari «ajaḳ-zaɟəḳ auꝑ». ari aja-zaɟə iazħom axra zmou, xəmpada iaxutou azçaaꝑ-kua rtaḳ, — içaꝑəuzei, işpaçaꝑəui? ara auəs zlou ui auꝑ: ajəꝑꝑi aḳaꝑiṭalizm zənʒa daꝑaḳala apsaxra inavargəlanə aḳommunisṭꝑ obʃɥesṭvo zɥapo açei-ꝑəcɟa rçarei, raaʒarei, rçara-dərra azərharei jəꝑꝑinə izəqalom. aꝑar açara dərçara, raaʒara, açara-adərra rətara auəs, ajəꝑra iahzənnaɟəz amaṭerial ialxnə auꝑ işəmyapgaꝑəu.

hara aḳommunizm argəlara zlahalşo adərrei, aorganizaciakuei, auəsħartakuei ajəꝑra iahzənnaɟəz zegıə eicçanə, auaa rəmɥi, amaləi aqnəꝑ iahzənxanə iəqoui abart rəqnəꝑ macara zaɟəḳ auꝑ. aꝑar açara dərçara auəsi, raaʒaʃei, reiꝑḳaaʃei ʃatanḳəla irꝑəcua auꝑ işhalşo ubri aipş aꝑaꝑ abipara raaʒara zəmɥxarala, ajəꝑ abipara eipşəm aobʃɥesṭvo, daꝑajaḳala aḳommunisṭꝑ obʃɥesṭvo rʃakurgəlara zəlşaşa.

abri aqnəꝑ, hara inarounə haazətgəlarouꝑ azçaaꝑə: aꝑar hara idharçaşei, dara aꝑar açara şərçaşei, iəşaɟqıanə uərt aḳommunisṭꝑ ꝑar ħa axıʒ irəmou dərçabərgracə rtaxəzar, nasgıə hara hazlagaz, naꝑə zharḳəz iagəu aqaçarei, zənʒaḳ anagʒarei rəlşaraꝑə dara şazəqaçaꝑəugıə.

sara isħarc sualəuꝑ ara ari ataḳs zegıə rapxıaʒagıə iuħarc akunagoɫa iəqou: aꝑar reidḳəla, iara ubasgıə aꝑar zegıə aḳommunizm axı aiasra ztaxkuou aḳommunizm auəs rçozarouꝑ ħa.

axa ari ataḳ: «aḳommunizm açara» xəla aḳə alḳaamḳua, iazeipşɟanə (слишком общим) iəqouꝑ. aḳommunizm adərra haurc hara ialahxkuarəzei nas adərra zegıə aqənꝑ? araqa iaḳəmḳua-iybamḳua aɫartakua raɟanə ihamouꝑ. uərt aɫartakua zegıənqara rəꝑɟərərgoiṭ auəsnagʒaꝑ aḳommunizm açara işakunəmgo ianəkurgəloui, mamzargıə aḳommunizm açara ganḳaxıə macarala ianaxuapşuei.

aznəḳ azə uaxıənaxuapşəɟqıo uəs uguə iaanagaşṭ, aḳommunizm açara —uəi, aḳommunisṭꝑ rçaga ɫqukuei, abroşiurakuei, ayəmta dəukuei (труды), irnəu rçara auꝑ iaanago ħa. axa, aḳommunizm açara abas axɟajara məcxu ixjaraxon, iagıazxoməzṭ.

aḳommunizm açara — aḳommunisṭꝑ yəmta dəukuei, aɫquə-xuɥkuei, abroşiurakuei irnəu ala macara aḳuzar açara şataxəu, — uəsqan aḳommunisṭꝑ pxıaɟei aḳommunisṭꝑ ꝑxuayɟei xıaada iraɟayʒanə ihauşan. ari hara enagı pərxagas ihaularən, ɟgıanə iahzəqalarən, izban aḳuzar art auaa, aḳommunisṭꝑ ɫqukuei, abroşiurakuei ianrəpxıagıə, ianərçagıə uərt adərrakua rzeidḳəloməzṭ, aḳommunizm işrədnaçoɟqıagıə auəsura rəlşoməzṭ.

rəcharanə iəqou zegıə reiha ireiɟanə auꝑ işəqou aḳaꝑiṭalizm iaɟənxanə ihauəz — aɫquəi, apstazaara aꝑraḳṭiḳəi zənʒasḳ eiyşanə, eiyəganə iaxıəqou, izban aḳuzar hara ihaman abart reipş aɫqukua, zegıə ərpşʒaʒanə irənnə. axa dara abart aɫqukua bzeihan zegıə ireiɟaʒou ɟəmoıxuəs iəqou licemerꝑ məcla iꝑən, aḳommunisṭꝑ obʃɥesṭvo azgıə məcla isaxıarḳnə aḳun işrəxɟajoz. abri aqnəꝑ, aḳommunizm azə

aʔqukua rҧə iaħo başa açara macara məcxuɜa ikunagaɜamkua aup işəqou.

uajə hara hajakuei, hastatiakuei rҧə pəxıa akommunizm azə iərħoz başa reitaħara haҧəm, izban akuzar uajҧi hajakuei, hastatiakuei rəqnə iahħo, iaayua əsəmşaairaҧi auəsurei auəsuəʃei irədħaloup. uəsurada, kuparada ʔquəla, akommunistҧ broşiurakua rqnəҧ akommunizm açara-adərra akəmzarak iapsam. izban akuzar uəsqan ateoriei aprakҭikəei ajəҧ eıquşara irəmaz şrəmaz iaanxon, işəqaz iaanxon — ui aiquşara iəqaz, ajəҧ burzuaziaҧ obʃyestvo irəqazʃə (iryerta) baapsnə iəqaz axata eihagıə iʔarta oıuoıuanə iahzəqalarən akommunistҧ lozungkua rçara macara halagar. ari aʔarta hara ianaamtaz iahzeiləmkaar, nasgıə hara huəsura zegıə abri aʔarta apəxra iajhamçar, iazahamkər — uəsqan million bzak, ma million yək aҧar arparʒei, apħəzbakuei, akommunistҧ lozungkua anərça aʃtaxı hkommunistʒoup ħa rxə rəpxıaɜo inalagar akommunizm auəs apxastʁ oıuoıua dəu anaton akumzar akə iaxuoməzt.

abraqa hapxıa iəkugəloit abart zegıə, akommunizm açarazə işpeilagɜaҭuzei ħa azçaaҧə: ajəҧҧi aşkoləi, ajəҧҧi anaukəei rəqnəҧ hara iaagara iarbanəu?

ajəҧҧi aşkol, zegıə rəla açara-dərra zmou auayə daaɜozʔa anaukakua neiuəʒnə idnarçozʔa iʒajon; hara iaadərueit aʇi axə aqnəҧ aʃapə aqnənɜa işəmcəz. izban akuzar uəsqan aobʃyestvo (auaaҧəysa) ʃatas iamaz, eibarknə izmaz klassla aşara akun, aeksploatatorʒei, auəoıu iaçacalanə iəqazi ħa aşara

akun. ħaras iataxəxəuzei ajəҧ şkol axaqənҧi açəxuaqənɜa klassҧ psən iaxaz. aburzuaziaa rçeiʒazaʒək rakun açara-adərra znatozgıə. iarbanzaaiakgıə iara aja aburzuazia rinteres iazknə akun işəqaz.

abart aşkolkua rҧə auəsuʒei anxaʒei rabipara ҧar raaɜara açkəsgıə aburzuazia rinteresazə rnəqucara azəqaçara akun izəʃtaz. art, aburzuazia irzəbziou ҧʒaxarҧ, dara akıar rələrxlarҧ, iara ubasgıə aburzuaziaa rməuyarei, rtənyrei irpərxagamxarҧ akun işəraaɜoz. ubri aqnəҧ ajəҧ şkol hagutasnə, hara uəsnagɜaҭəs iəkuhargələeit — akommunistҧ çaradərra iaşaʒqıa harҧiarc hara iahtaxxaşa iara ajəҧ şkol aqnəҧ iaagarazə.

ara sara snarədgəloit, enagı uayə iahaua, nasgıə uajə-uajə iiaşaɜam amyaxı ukələzgo ajəҭҧi aşkol aʒgıakuçarakua iəqanaçakuoz, avbakua iəqanaçakuoz.

irħoit ubas, ajəҧ şkol açara iaşkolan labaçəxuaҧ şkolan, iəuçoz eiləmkaaɜakua açara iaşkolan ħa. ari ʹçabərgəup, axa uəsgıə iuʒəmyaʃo ailkaaʃa uakuʔozaroup ajəҧ şkol aҧə iʒgıanə iəqazi ihaxuonə iəqazi, iara ubri zegıə aqnəҧgıə akommunizm azə iahtaxxaşa aadəruazaroup, alxʃa hakuʔozaroup.

ajəҧ şkol—çara şkolən. ari auaa idnarçon uayə iməxuaɜoz, iəmcxuz, psə zxaɜaməz adərrakua raʒaɜanə. art başa uayə ixə dərşaquon. abipara ҧarakuagıə ineibeipşəz ayinovnikʒa inarəladərgəlon. axa ʔara aʃipka dəu qaʔçon, auaaҧəysa rdərra ala eizgou zegıə mçaɜakua ukommunistxar qaloit ħa ahara

ƚҿazəƚḳər. aḳommunizm axata zxəlçəz adərrakua zegıə neidḳəlanə iəmçaḳua, eiləmḳaaʒakua aḳommunisṭҽ lozungkua, aḳommunisṭҽ nauḳa avivodkua rçara macara azxouр ħa uayə dazxuəcər iſəpḳa baapsʒanə aḳun işəqaloz.

auayə idərrakua zegıə neidḳəlanə aḳommunizm şərxəlçəz aḳə eipşəmḳua eiləffaɥa iunarboiṭ marḳsizm.

aḳommunisṭҽ ṭeoria, aḳommunisṭҽ nauḳa, eiharaʒaḳgıə marḳs iəqaiçaz, iara abri marḳsizm çara-dərra a-XIX-ҽi aƚəşkusa aan aẓə, axa asocialisṭ dəuʒʒa — iəmacara iҽəmḳua işəqalaz, millionyələei ja-millionyələei aduneizegıҽi aрroleṭarɟa, aḳaрiṭalizm aҿagəlarazə zəkupara aҿə ari açara zxə iazərxuo aрroleṭarɟa irçaranə işəqalaz aҽə ƚara ƚapxıaxeiṭ, iagıƚahaxeiṭ.

iahħaр marḳs içara (iyəmta) millionyəla ja-millionyəla arevoliuciaҽ ḳlass aqnəҽ auaa rguaҿə izlaaizei ħa ƚara abas azçaaҽə əkuƚərgəlar — ƚara iƚoua ṭaḳ zaɟəḳ auр: ari zəqala ui auр: aḳaрiṭalizm aan guaqrəla iſakurgəlaz auaaҽəysaҽ dərraҽ uasxərkua drəkunəqueiṭ marḳs; marḳs auaaҽəysa (obſɥesṭvo) rҿiaſa azaḳuankua anəiça eiliḳaaiṭ aḳommunizm aşqa uayə dəzgo aḳaрiṭalizm mҿiar şəqamlo, nasgıə zegı reihagıə ari iərçabərgəiṭ iara aḳaрiṭalizm zegı rəla xuc-xuəc, aḳə aanməɟḳua açara ala, pəxıaҽi anauḳa iaarҿiaz zegıə inagʒaʒanə reilḳaara ala.

auaaҽəysa robſɥesṭvo iaadrҿiaz zegıə marḳs ḳriṭiḳa rzəunə macarala auəs rədi uəlṭ (переработал,)

ui ɟgıa dazəmxuəcḳua рunḳṭɟqıaḳgıə aaniməɟṭ. auaaҽəysa rxə rəxşəy ala iſakurgəlaz zegıə iara eitairҿəcṭ, aḳriṭiḳa rzəqaiçeiṭ, auəsuɟa rçəsra ala ipəiƚeiṭ, nasgıə iqaiçeiṭ aburƶuaziaҽ tʒamcla itaḳəz, mamzargıə aburƶuaziaҽ рredrassudḳakua irədħalaz auaa irzəqamçaşaz alḳaakua (avivodkua).

ari guatanə ihamazarouр, iahħaр, aрroleṭarҽ ḳulıṭura hanalaɟajo aamtazə, auaaҽəysa (obſɥesṭvo) rərҿiara ala iəqaçou aḳulṭura iagəmḳua açarei, iara uəi arҿəcrei (переработка) rəla macarazaɟəḳ şaḳuu aрroleṭarҽ ḳulıṭura argəlara şalşaʒo; ari eilḳaaʒanə ihamamḳua, abri auəsnagʒaҽ abasɟqıala iahzeiləmḳaaḳua anagʒara hara ihalşaʒom.

aрroleṭarҽ ḳulıṭura uayə izəmdərʒo qara inɟəçqıaz aḳə aḳuʒam, uəi, aрroleṭarҽ ḳulıṭura azə hqazaɟouр ħa zxə zəpxıaʒo auaagıə irxuəcəmtanə iəqaʒam. uəi zegıə başaxatouр. ḳaрiṭalisṭҽ obſɥesṭvoi, aрomeſɥiḳҽ abſɥesṭvoi, aɥinovniḳҽ abſɥesṭvoi iḳҿacalanə işrəmaz auaaҽəuysa iəqarçaz, iſakudərgəlaz açara-adərra azaрaskua rəҿiara iaxçazarouр aрroleṭarҽ ḳulıṭura.

marḳs irҿəcəz aрoliṭiḳaҽ eḳonomia auaaҽəysaҽ obſɥesṭvo ḳəlsərc iaxıəqou hara işahnarbaz aipş, uəi aрoliṭiḳaҽ eḳonomia aḳlassҽ kuparaxı, aрroleṭarҽ revoliucia axə aḳraxıə aiasra şahnarbaz eipşɟqıa, ubart amyakua, amyaxuastakua zegıgıə rxə hḳələrgon, hagıḳələrgoiṭ aрroleṭarҽ diḳṭaṭuraxı.

aҿar aẓəryəi, nasgıə açara ҿəc iadgəlakuou pətyəḳəi rqənҽ ojə-ojə ihahaloiṭ izxəsuaz eiləmḳaaʒaḳua idzərçoz şḳolən ajəҽ şḳol ħa; hara ari ataḳəs

uəs rahħoiţ: ajəҎ şķol ibzianə ialaz zegıə aalxnə hxə iaharxuaracə hara iaagarouр ħa.

açei aķə iməxuaзoz çara-dərra məcxuəla ixə andərşaquoz, ubri aqara-dərra zegıə aqnəҎ jaxutaķ raxıənҎ jə-xutaķ aķə izapsaзaməz anidərçoz, jaxutaķ rqənҎ iaanxaz axutazaʯgıə ryaſanə ianidərçoz — ari aipş hadhamķəlarouр hara; axa ari iaanagaзom — aķommunistҎ vivodkua rҬə haangəlarouр ħa, aķommunistҎ lozungkua rəmacara rçara hazxoiţ ħa, ari ala aķommunizm uzəſakurgəlom azə. auaaҎəysa iaaqarçaz abarakıatrakua zegıə rdərra ala uxə-uxşəy anuərbeialakı zaʯəķ auр uanķommunistxo.

uəzxəsua eiləmķaaзaķua açara hara iahtaxəm, ihamaҎam, axa hara açara zço axra zmou afaķţkua igualaʔalarҎ, igualaʔaraҬə (память) iazharharouр, iharҬiarouр, izban aķuzar ubas ianaaqahamçagıə aķommnizm aķə alanə iqalom, başa egızlam pərakнahaxoiţ (viveskaxoiţ), iara aķommunistgıə dbaşa Ҭxuaynə dqaloiţ, iouz açara-dərra zegıə ixşəy aҬə xaz ʯəda auəs rzəimur. ʔara ubart ʔçarouр, axa ubas iʔçarouр akriţiķa rzəunə, xuarta zlam aguamцamkua (хлам) rəla ʔəxşəy aqa amərbaķua. ʔara ʔxə-ʔəxşəy ʔərbeiarouр açara-adərra zmou iaxıaҎi auayə zda dxuartam adərraҎ faķţkua zegıə rdərrala.

ķriţiķa rzəiurazən ualnə iədəu afaķţkua ckıa eiləmķaaķua, aqabaa dəu rədəmbalaķua, auəs dəu rədəmuəlaķua irxəianə iouz avivodkua rəla aҬxuara zguə itazķəz aķommunist dlaxeikuçaga baapsзanə aķun dşəqaloz. abas xəxı-xəxı anapş-aapşra (верхоглядство), ħara ataxəmķua auəs azə itarxagaxon. sara sdərra şmaцəu zdəruazar, uəsqan sara zdərra iazsərharҎ auəs azəzueiţ, axa auayə sara skommunistəuр, nasgıə sara inagзaзanə aķə adərragıə iazəzuazei ħa iho dalagar, uəsqan uəi aķommunistra eipşəu ħa aķəmzaraķgıə iəlçuam.

ajəҎ şķol aķapiţalizm iaxuartaxaşaz, iataxəz amaçuyʒa aaзon, ajəҎ şķol anauķa uaa rəqnəҎ aķapiţalistʒa işərtaxəz iyuaz, iʒajoz auaa qanaçon. ari iaanago, — uəi apahxəarouр hara. axa uəi apəxra hara ihadzar, icqıa-ʔqıa ipəxxaa iəkuhçarc hualzar, — ari iaanagauou nas auaa zda ixuartam, auaaҎəysa eizərķəz zegıə hara hxə iamərxuaķua iķahaʯrouр ħa?

iaanagauou nas hara aķapiţalizm zda ixuartamzi, nasgıə aķommunizm azə xəmpada ixuartoui eiyaadərərc hualəm ħa halagarc?

ajəҎ aiharayəķ işərtaxəməz, işərʒəmoıəz, aburzuaziaҎ obſцestvo aan imyapərgoz labaçxəla arçara atəpan auəsuʒei anxaʒei dara rxə-rəxşəy adərrala adisciplina əkuhargəloiţ hara. ari ajəҎ obſцestvo aʒəmoıra iacərçoiţ, aҬəla dəuззa zegıə xaz-xazə eiquganə millionyəla, ʔ-millionyəla iəkupsou rəgutaķə aķnə aſakurgəlarazə — ubart reidķəlarei, reiҬķaarei rzə auəsuʒei anxaʒei xəianə iaxıəqou, iaxıərdərua, aguaoıra irəmougıə. izban aķuzar hagutaķə aķnə ianəqamla hara ħara ataxəmķua hpəxxaa hakurçoiţ. abas ala ailaʯara, abas ala, auəsuʒei anxaʒei dara rxə rəxşəy adərrala (сознательное) adisciplina ada hara huəs aķala uzakuguəoıəua iqalom. abri ada adunei

zegıə aҩə aḳaɲiṭalisṭʒei aɲomeʃɥiḳʒei hzəriaaişam. abri adagıə hara auasxərɿqıagıə hzəʃtaçom, uəi auasxər aҩə aḳommunisṭҩ obʃɥesṭvo zaça iəkuqahamçara.

iara ubasgıə, ajəҩ şḳol aḳə iapsam ħa şahħogıə egışakunago eipş ari ajəҩ şḳol şahʒəmoıəugıə, ajəҩ şḳol arbgara azəxəiara uəs bzianə hşaxuapşuagıə, -- hara eilḳaanə ihamazarouɲ — ajəҩ çara iəqaz, uəzxəsua uzəmdərua ajəҩ çara iəqaz, labaçxəla ajəҩ açara şəddərçoz axatəpan, auaaҩəysa rdərrakua zegıə neicçanə iahtaxkuou narəlxnə hnaɲaҩə aagara halzərşaşa auəs aʃakurgəlara şahualəu, nasgıə ubart iahtaxkuou ħa səzҩəu ubas igaҩəuɲ, — aḳommunizm içou aḳə aḳunə iqamlaraҩə, uəi acənxuras uəi aḳommunizm — ƚara ƚxala daara ƚzəzxuəcəz aḳə aḳunə exıaҩi açara zlaxuapşua ala xəmpada iqalaşaz vivodkuanə iqalaraҩə eipş.

abas auɲ axra zmou auəsnagʒaҩkua şəkurgəlaҩəu, aḳommunizm açara auəsnagʒaҩ hanalaʒajo.

ari ckıa eilərganə iƚasħaracə, nasgıə açara açaʃa aҩə ckıa eilƚərgaracə, iƚsərbarc staxəuɲ aɲraḳṭiḳaҩə ipəƚou ҩərpşəgaḳ. ƚara zegıə ijdərueiṭ hara hqnə hapxıa aibaʃra auəsnagʒaҩ şəkugəlou, hresɲubliḳa axıɥara auəsnagʒarҩ şəkugəlou,ubart reipş inarəvargəlanə anxara uəsnagʒaҩgıə iuəsnagʒaҩnə işhamou. hara iaadərueiṭ aagləxkuei, adgıəl əkuaarəxrei hmər ҩiakua, dara ubartgıə ajəҩ eipş aḳumḳua aҩaҩ ala iahmərҩiaḳua aḳommunisṭҩ obʃɥesṭvo reiҩḳaara şzaləmşo. uərt rҩialaҩəuɲ aṭexniḳa ҩəci haztagəlou aamtazҩi anauḳəei işərħo ala. ƚara ijdərueiṭ ari auəs

azə iuasxərnə aeleḳṭriɥesṭvo şəqou; aҩəla zegıə aqnə exıabalaḳı, aagləxrakuei adgıəl əkuaarəxrei r-oṭraslıkua zegıə rҩə aeleḳṭrifiḳacia axəɿanə ianəqalalaḳı auɲ, art auəsnagʒaҩkua rənagʒara anƚəlşalaḳı macara aḳuʒouɲ, ajəҩ abipara irəzmərgəloz, ƚara ƚxazə aḳommunisṭҩ obʃoesṭvo reiҩḳaara anƚəlƚərşo.

ƚapxıa iʃtouɲ nxamyala aҩəla arҩiara auəsnagʒaҩ, aagləxragıə adgıəl əkuaarəxragıə zegıə anauḳəei aṭexniḳa ҩəci, aeleḳṭriɥesṭvoi rəla reiteiҩḳaarei, reitaʃakurgəlarei.

ƚara ibziaʒanə ijdərueiṭ açara zmam auaa aeleḳṭrifiḳaciaҩə aḳə işmaҩam, axa araqa ɥəƚra xuɥəḳ adərragıə maɥəuɲ. ara aeleḳṭriɥesṭvo zaḳuu adərra macaragıə azxom: iudəruazarouɲ ubri aeleḳṭriɥesṭvo ṭexniḳa hasabla aagaləxragıə adgıəl akuaarəxragıə, ubart roṭraslıkua zegıgıə rҩə uayə ixə izlaiərxuaşa. ƚart zegıə içaҩnə iƚəmouɲ ari, nasgıə idərçaҩəuɲ aqa iaçagəlou aҩarakua ħa iəqou zegıgıə.

abri auɲ aḳommunisṭ çabərgəɿqıa ħa iəqou darbanzaalaḳı, zxə ḳommunisṭs izəpxıaʒo aҩar darbanzaalaḳıgıə, aḳomҩar eidḳəla ialalarala aḳommunizm rgəlarazə aɲarṭia dacxraaracə ixə işadiçaz, aḳommunisṭҩ obʃɥesṭvo reiҩḳaaraҩə abipara-ҩa drəcxraarc ixə şadiçaz eilərganə izdərua darbanzaalaḳıgıə iapxıa uəsnagʒaҩəs iəqou auəsnagʒaҩə. uəi idəruazarouɲ ojə haztagəlou aamtazə açara iəqou açarala aḳommunizm aʃakurgəlara şalşo. uəi açara iara ianizəmçagıə aḳommunizm aʃakurgəlara ajaҩə işənxo.

iahxəsəz abipara rapxıa uəsnagɜaҧəs igəlaz aburzuazia raxħara akun. uəsqan zegıə reiha uəsnagɜaҧnə iəqaz aburzuazia akritika rzəura akun, aqajlar rҧə uərt rɟəməoırҧa arҧiara akun, aklass xaҧ uəs adərra arҧiara, rəmykua reizakəʃa akuɬara — abart rakun.

uajə açeiɟa iəqou rapxıa igəlou içagıə akrə zçazkəua uəsnagɜaҧkuoup. auəsuɟei, anxaɟei rħəntkarra akapitalistɟa akumlarc axıyarazə ɬart zegıə ɬəməykua reidkəlara macara mayup. ħaras iataxəuzi, ari aqaçara ɬualəup. ari ɬara ibzəiangıə ijdərueit, ari ibziaɜanə idərueit akommunist, axa ari macaragıə azxom.

ɬara iʃakuɬərgəlaroup akommunistҧ obʃyestvo; iqaçaҧnə ihamakuou auəskua rəqnəҧ akҧi axuta qaçoup. ajəҧra cqıa-ɬqıa iəkuxəup. iakunagozgıə ui akun. adgıəl əkurəckıoup. iara ubri adgıəl rəckıa aҧgıə akommunistҧ ҧara abipara iʃakudərgəlaroup akommunistҧ obʃyestvo.

ɬart ɬapxıa ɬgəloup argəlara uəsnagɜaҧ. iara uəi anagɜara anɬəlşaşa — ojə açara-dərra iəqou anəʃtəɬxlakı, akommunizm aformulakua, alabɟarakua, arecepţkua, ayərarbakua (предписания) aprogramma rəqnəҧ akommunizm ɬuəsura eidnakəlarҧ, ɬprakţikaҧ uəsura aҧə napxgaras akommunizm aqaçara ɬəlşarҧ ɬanəqalalakı aup.

abar ɬapxıa iəʃtou auəsnagɜaҧ, aҧar rərçarei, raaɜarei auəs aҧə ɬara ɬzəkunəquaşa napxgaras iəʃtəɬxşa. millionyəla akommunizm aʃakurgəlarazə auəs zə-

ukuo rҧə ɬara apxıa ɬgəlazaroup, ubas dəqazaroup darbanzaalakı dəykun dəɜoıab.

akommunizm argəlaraҧə auəsuɟei anxaɟei rçeiɟa zegıə eidkəlanə ialamərxuəkua ɬara akommunist obʃyestvo reiҧkaara ɬəlşanə izəqalom.

ara sara sazçaaueit hara akommunizm şədharçaşa, ɣədala ubri arçaʃas iəqahçaşa aҧə.

ubri aqnəҧ ara sara sazaatgəloit akommunistҧ moralı. ɬara ɬkommunistkuanə ubas ɬxə ɬaaɜaroup. aҧar reidkəla iaualəup — prakţikala auəsura ubas aiҧkaara, açara ço, rҧeidkəlo, ikupo, — art aҧar rxə raaɜalarc, akommunistkua raaɜalarc. aҧar raaɜara auəs zegıə, açara-dərra rətara auəs zegıə, — ubart rҧə akommunistҧ moralı aaɜara akunə iqaçaҧəup.

axa iəqouma nas akommunistҧ moralı? iəqouma akomunist nravstvennost? ħaras iataxəuzi iəqoup. znə - zənla ubas izħakuogıə əqoup, hara hxaҧ moralı hamaɜamɬa; nasgıə akərənҧ aburzuazia irħakuaxeit hara akommunistɟa moralı ħa iəqou zegıə map rɟahkəuaɬa. ari hara iahħo akuɜam, ari iaanago auəsuɟei anxaɟei rəla apsləmɜ xəpsalaroup (rɟaroup).

iahtaxəm ħa izlazahħozei hara moralı, iahtaxəm ħa zlazahħozi hara nravstvennost?

anravstvennost anɟa ihadiçaz ialçəz akoup ħa aburzuazia auaz tiira işaҧəu eipş azħara aup hara iahtaxəm. ħaras iataxəuzei abri ataks iahħoit: hara anɟa dxahçom, ibziaɜangıə iaadərueit anɟa iəxıɜ ala apapɟa şɟajoz, anɟa iəxıɜala apomeʃyikɟa şɟajoz,

aburzuaziagıə şʒajoz dousə reḳsploaṭaciaꝑ inṭereskua rəlamyapərgaracə. mamzargıə ui amoralı ħa hazɸəu nravsṭvennost aqnəꝑ alxra acənxuras, anʒa ihadiçaz alxra acənxuras uərt anʒa ihadiçakuaz ħa izəſtaz eipşəu aideialisṭꝑ ajakuei, aideialisṭ bzaꝑ ajakuei irələrxəuan.

ubas auayꝑə ialəmxḳua, aḳlassꝑ ialəmxəḳua iəqou anravsṭvennost iarbanzaalaḳgıə hara iahtaxəm. uəi azə hara iahħoiṭ: aꝑomeſɥiḳʒei, aḳaꝑiṭalisṭʒei rinṭeres aqnəꝑ auəsuʒei anxaʒei rʒagouꝑ, rqaꝑagouꝑ, rxə-rəxşəy rşaquagouꝑ ħa.

hara iahħo uəi auꝑ, hara hnravsṭvennost aꝑroleṭariaṭ ḳlassla rəkupara auꝑ izləxəu.

ajəꝑꝑi aobſɥesṭvo axıəſakugəlaz aꝑomeſɥiḳʒei aḳaꝑiṭalisṭʒei aalaganə auəsuʒei anxaʒei zegıə məş məzda itargəlanə iaxırəmaz aɸə aḳun; hara ari pəxxaa iəkuahçar aḳun, ihaxħanə naq iḳahaʒər aḳun, axa uəi aqaçarazə aɸeidḳəlara ataxən. anʒa-xıʔaʔa ari aipş aidḳəlara eiɸəiḳaauam.

ari aipş aɸeidḳəlara zəlşoz afabriḳakuei, azauadkuei raḳun, ari aipş aɸeidḳəlara zəlşoz, — ajəꝑ iʒəlaſſnə iəqaz aqnəꝑ iɸəxaz, açara zçaz aꝑroleṭariaṭ zaʒəḳ raḳun. abri aḳlass, auəsuʒa rəḳlass anəqalaʒqıa inarḳəngıə auꝑ uajə iaabo aqnə hḳələzgaz egıərt aꝑəlakua raasta iaha iḳuadaz aꝑəlaɸə hara ihamou, aꝑroleṭarꝑ arevoliucia aiaaira aztaz, xəşəkusagıə aduneiꝑ aburzuazia akuəlara iaxıaɸəugıə uəi arevoliucia axə axıɥara alzərşaz — massala aicgəlara, açəsra ianalagagıə.

hargıə iaaboiṭ adunei aɸə exıabalaḳı aꝑroleṭarꝑ revoliucia esaaira iaha-iaha işazhaua. hargıə iahħoiṭ, ipəʔanə işhamou ala aꝑroleṭariaṭ zaʒəḳ auꝑ abri aqara məɥə zzeidḳəlo, zənxamya ssa-ssa xarabonara iəkupsou anxaʒagıə zəſtalonə iəqou; iara ubri amɥgıə auꝑ aeḳsploaṭaṭorʒa xəşəkusa ajəlara iaxıaɸəz riaaira zəlşazgıə. ari aḳlass zaʒəḳ auꝑ aqajlar rɸeidḳəlaraɸə, rɸeiarʒaraɸə irəcxəraanə, naʒaʒa rxakuitra axıɥara rəlzərşo, inagʒaʒangıə aḳommunisṭꝑ obſɥesṭvo rſakurgəlara rəlzərşo.

ubri azouꝑ hargıə izahħo: auaaꝑəysaꝑ obſɥesṭvo ialxəm anravsṭvennost əqaʒam; uəi eiʒagouꝑ ħa. hara hzə anravsṭvennost — aꝑroleṭariaṭ ḳlassla rəkupara iaxıəꝑşəu aḳouꝑ.

ari ḳlassla aikupara ħa hazɸəu ialakuouzei? ari aħəntkar iəlbaaħara, aḳaꝑiṭalisṭʒa rəlbaaħara, aḳaꝑiṭalisṭʒa rəḳlass akuxʒara rouꝑ iaanago.

izaḳukuouzi aḳlasskua ħa hzəſtou? ari aobſɥesṭvo xutaḳ rqabaa agıəi axuta iagarc alzərşo auꝑ. iahħaꝑ, adgıəl zegıə aobſɥesṭvo axutaḳ rnaꝑaqnə ianəqarça — hara ihamouꝑ uəsqan aꝑomeſɥiḳʒei anxaʒei rəḳlasskua. afabriḳakuei azauadkuei zegıə aobſɥesṭvo axutaḳ rnaꝑaqnə ianəqarça, aḳciakuei amal zegıəi dara irꝑnə, egıərt aḳə rəmamḳua dara uərt afabriḳakuei azauadkuei rəqnə auəs rua ianəqala — uəsqan ihaueiṭ aḳaꝑiṭalisṭʒei aꝑroleṭarʒei rəḳlasskua.

aħəntkar ixata iəkucara — qabaa məcxuəḳ ataxəməzṭ, uəi iataxəz daara ybaqa-xpaqa mşə raḳun; zənʒagıə iuadayʒamxəeiṭ aꝑomeſɥiḳʒa rəkucaragıə,

dara uərtgıə ybaqa-xpaqa mza rəla iəkuahcarc halşon; akapitalistjagıə rəkucara mbaƥə iuadayɜaməzt.

axa akklasskua rərɜra uərt ireipşəm, daaraɜa iuadayəup; dəryagıəx inxanə iəqoup auəsujei, anxajei ha aobfyestvo rşara. iahhap akətan anxayə xazə ialkaanə dgıəlk dəkuƥazar, iara iifaşei, iəraxu iəmou iərfaşei irəməcxunə, iara iəitaxəm ayagıə inaƥə akurhha ikna dƥazar, ubri aamtazə egıərt ayа rəmamkua, iazguaqəua iəqazar, ani ayа aməcxu zmou anxayə d-eksploatatorxoit. uəi ayа zaqa irajanə impəçaixalo aqaragıə izeioıiəup, egıərt mlaflait ataxəzar: «uərt şaqa imlafua aqara ubas sya axu iazərhanə istiəp» ha.

auaaƥəysa zegıə irzeipşəu plankala, irzeipşəu adgıəl aƥə, irzeipşəu afabrikakuei azauadkuei rəqnə, irzeipşəu apqarrakua rəla auəs rəularƥ eipş ifakurgəlaƥup. imarioumaft ari aqaçara? ara işəjbo eipş ahəntkari apomefyikjei akapitalistjei rəkucara azə iaamariaɜanə auəs akuçanə, aftəxra şalşoz eipş uəskuçak aftəxra alşom. ari iataxəup aproletariat aaiaganə anxaja ireiuou qoukə iddərçarc, nasgıə iaha zxaƥ qabaala zxə nəquzgonə iəqou anxaja dara aproletariat rəşqa iəiaganə, irəmanə, amal raja zmou anxaja, ƥəmqabaala abeiaxara iaƥkuou anxaja axıərƥagəlo irakupanə iriaairc.

uəs anakuxa aproletarja rəkupara ialganə iəqaɜam ahəntkar daxaagəeit, apomefyikja, akapitalistja, əkuahceit ha, iara uəi aqnə macara haagəlaraƥa iəqam, iəçagı iataxəup auəsura oıuoıua amyapa-

gara, iara uəi oup aproletarja rdiktatura ha haz-ƥəugıə zəzkəu.

klassla aikupara dəryagıəx iəqoup; iara uəi akupafa aforma macaroup iapsaxəz. art ajəƥƥi aeksploatatorja dəryagıəx ixənhnə imaarc, alafcara iəçaxanə iəqakuou, xara-boıiara iəkupsakuou anxaja eidkəlarakna reizakra azə aproletariat rklass kupara aup ari; klassla akupara iaƥəup, araqa hara huəsnagɜaƥgıə — interess iəqou zegıə ubri akupara axıərpşroup.

hargıə hanravstvennost, hkommunistƥ nravstvennostgıə iara ubri auəsnagɜaƥ iaxıharpşueit, hara iahhoit: ajəƥƥi aeksploatatorƥ obfyestvo pəxxaa, icqıa-ĵqıa iəkuzço, aqajlar zegıə aproletariat rəkuşa-məkuşa eizəzkəua, akommunistƥ obfyestvo ƥəc fəkuzərgəlo aup anravstvennost zaxıɜəu ha.

akommunistƥ nravstvennost zaxıɜəu iara ubri akupara auəs azəzua izeipşrazaalakgıə aeksploatatorra akuparazə, axaƥ mal-ssa amalraja aƶə inapaƥə iratoit azə axaƥ mal-ssa zeipşrazaalakgıə akuparazə aqajlar zegıə eidəzkəlo aup.

hara hqnə adgıəl jlarə irzeipşnə irƥəup.

nas ubri zegıə irzeipşnə iərƥəu adgıəl kuakıtak aankəlanə sara isəzxo aqara avargəlanə iaarəxnə, aməcxu iaasrəxəz aya ala aspekuliacia qaçara salagar? iəmlafua şaqa irajou aqara axu rəjgıanə isteiua salagar? ubasqan sara kommunistças snəquoma?

map, uəsqan sara aeksploatator eipş, axaƥ, mal zƥəu eipş, aup işəqasço. abas qazco hrakuparoup. uəs ianaanhaj, — zegıə yapxıa ftaxı-

qɛ hạʒcoiţ, uajraanɜaꝑi arevoliuciakua raan işəqalaloz eipş aħəntkarra amɥra akapiţalistʒa iahʒərgoiţ, iahʒərgoiţ aburzuazia. aħəntkarra amɥra akapiţalistkuei aburzuaziei dəryagıəx iahʒərəmgarazə abri azə eilaxuaaxutra qamlaroup, ubri aqnəꝑgıə qoukə-qoukə agıərt rxarqala amal rhara ialahməgɜaroup,aqa iaçagəlou zegıgıə aproleţariaţ rəkuşa-məkuşa rɸeidkələnə kommunistꝑ obʃɥestvonə rɸəqarçaroup.

iara abri aup ɥədala akommunisţ ɸari, akommunistꝑ ɸar organizaciakuei iuəsnagɜaꝑ dəunə irəmou.

ma uara aẓə duərħuan, mamzargıə aẓə uara uiərħuan, ma uara aẓə izə auəs uuan, mamzargıə aẓə uara uzə auəs iuan, ma uara aꝑʒa zmaz uayən, mamzargıə uara ꝑəs aẓə uiəman — abri aipş aprinciꝑ aɸə akun ajəꝑꝑi obʃɥestvo axıəfakugəlaz. iageilkaaup, ubri aobʃɥestvo aqnə iaaɜou auayə ian lkəkaxşə iacioueiţ apsixologiagıə, aqazfagıə: ma aꝑʒa zmou, ma aꝑə, ma amal maɥ zkəu, ma amaçura ialou, ma aɥinovnik xuɥə, ma aintelligenţ — ailkaagıə (понятие), ajakala ui auay — xaꝑək iəmazaracə dhaçə-haçua daftouꝑ, daftouꝑ ixaꝑuəs, mamzar daɸaẓə iguxıaagıə ikɜam.

sara abri adgıəl aqnə auəs zuazar, xazenças səqazar, daɸaẓə suəs iəlam; daɸaẓə amla dakəuazar eihagıə eioıəuꝑ, uəsqan sɥa axu iacçanə istəiꝑ. ma shakıəmnə, ma sənqnərnə, ma sərçaynə, mamzargıə daɸa maçəurak salanə səqazar sxaꝑ təp səmazar— daɸaẓgıə suəs ħa egiəlam. izdəruada amɥ dəu zmou auaa sxə rəcxraagɜo, rguaxua qaço sara stəp pxa szənkəlar, iara ubasgıə amya szəlxər, aburzuaziaraxı

səzkəlsər. abri aipş apsixologia, abri eipş aguaħara akommunisţ iəmanə izalşom.

auəsuʒei anxaʒei hxə axıɥara şhalşoz aobʃɥestvo ɸəc rfakurgəlara şhalşoz andharba, aa iara abraqa inarknə aup akommunistꝑ aaɜara, aeksploaţaţorʒa rəkuparaɸə aaɜara, aproleţarʒa rəqnə aidkəlara aaɜara, aegoistʒei, amal maɥ zkəui rpsixologia baaps akupara, sara sxazə afeida saftouꝑ ubri souaaiţ, agıərt rqənɜa sara uəs səmam ħa zħo auaa rəqazfei rpsixologiei rakupara hanalaga.

aa, abasouꝑ işəqou ari azçaaꝑə atak, ɸəc igəlaz abipara aɸar abasouꝑ akommunizm şərçaşagıə.

aɸar kommunizm açara anrəlşo abri açarazə, raaɜarazə, rçara-dərra azərhalazə faɸa qarça-cpxıaɜa, aeksploaţaţorꝑ obʃɥestvo akuxrazə aproleţarʒei aqajlari iaaquəmçɜakua akupara iaxıaɸəu iadərħalalozarouꝑ.

hara anravsţvennost atəɜla anharħo uəs rahħoiţ: akommunisţ izə anravsţvennost zaxıɜəu — disciplina oıuoıuala rɸeidkəlanə, idərnə, massala aeksploaţaţorʒa rəkuxrazə aqajlar rəkupara aup ħa. hara ixahçom naɜaɜaꝑi anravsţvennost, anravsţvennost azə alakɥ məckuagıə rəɸrala iaaharpşueiţ.

anravsţvennost, auaaꝑəysaꝑ obʃɥestvo rɸəyeiçəxnə, aeksploaţacia aqnəꝑ aqabaa axə akuitꝑra azɔ ruəsuraɸə irəcxraarc aup izəzkəu.

ari anagɜarazə iataxəuꝑ aburzuazia akuxrazə apsraibafʃraꝑ kupara dəu aan axaꝑ dərra zmanə iəqalo auaa ireipşəu abipara-ɸa. ari akuparaan abri abipara-ɸa iraaɜoiţ akommunisţ çabərgkuaţqıa. abri aku-

paraҧə uəi abipara-ҧa açara axıərço, açara-adərra rnapaҧə iaxıaargo, raaɜara zegıə ſaҧacpxıaɜa iara ubri akupara iadħalazaroup, iaxıərpşəzaroup. akommunist ҧar raaɜara zlou nravstvennost azə apravilakua rərçarei, aja xaakua raħarei rakum. ui akum aaɜara zlou.

apomeſqikja, akapitalistja ruəoıu, auaa rabaja, ranaja şaçagəlou anərbo, akapitalistja irakupo iaxıalagaz azə, ubri aguaqra dara rxatakuagıə antagəlou, aiaairəla irouz ankəlarazə ubri akupara iaqumçkua iəçagıə aiçəxra ialagakuo rəua zaqayə kurbannaҧua anərbo, apomeſqikjei, akapitalistjei zeipşra aoıa- aapkkuaz anərbo, — ubasqan abri eips aamta urt auaa kommunistkuanə iaaɜon.

akommunist nravstvennost iaſatanə iəqoup akommunizm aroıuoıuarei, anagɜarei rzə akupara. iara abri aup akommunistҧ aaɜarei, açarei, adərrei ſatasgıə irəmou; iara abri aup kommunizm şpaçaҧəu ħa azçaara iəqaz atakəsgıə iəqou.

hara açarei, aaɜarei, adərrei guramgartasgıə iſtahxrən dara uərt agugua ħa eilaşua ineiua apstazara iaquganə, aşkol macara aqnə iəqazar. auəsujei anxajei irəkuoıuoıuo apomeſqikjei akapitalistjei irəmanaçə, aşkolkua apomeſqikjei akapitalistjei rnapaҧə iəqanaçə abipara-ҧa laînə, ilaſcanə inxoit.

hara hşkola aҧar irnatozaroup adərra aſata. irnatozaroup dara rpəîarala akommunistҧ napşərakua reiҧkaaſa iakuîalarҧ adərra, iqanaçozaroup açara-dərra zmou uaanə. iara aşkolaҧə auaa açara rçonaçə, ubri aamta aynəuçqala uərt auaa

qanaçozaroup aeksploatatorja rəqnəҧ axakuitra alxrazə ikupayjanə. akommunist ҧar reidkəla axıɜ irəmou iakunaganə ianəqalo, akommunistҧ abipara-ҧoup ħa ianəqalo, — aҧar rçara aiçəxrazə, raaɜarazə, rdərra azərharazə ſaҧas iaaqarço zegıə— aeksploatatorja rəkuxrazə aqajlar rəkupara iazkna ianaladərxulakı aup. izban akuzar îara daara ibziaɜanə ijdərueit, urəsҧəla zaɟək auəsuja irrespublikanə, agıəi adəunei aҧəlakua zegıə rҧə iəqou ajəҧpi aburzuaziaҧ poriadok əqanaçə, ubart raastas hara hkuadanaçə esəmşaaira uajə-mzar-uajə ihajlarc şalşo; daҧakakum aidgəlarei, aҧeilarjarei rəmacara hara ihalşar hariaaiueit, hapxıaqaҧi akuparakua rҧgıə iaha-iaha haoıuoıuaxo akə haçamxo hqaloit.

abasala kommunistəup zaxıɜəu — ҧəc iyagəlaz abipara reiҧkaaroup, reidkəlaroup, ubri akuparaҧə adisciplinazi, aaɜarazi iҧərpşəganə aqazara aup. ubasqanoup îara akommunistҧ obſyestvo reiҧkaara alagarei, algarei anîəlşo.

ari iəçagıə imarianə eiləîkaarc, sara ҧərpşəgak îsərbarc staxəup. hara kommunistkuas hxə hapxıaɜoit.

izakuəzi akommunist?

kommunist — latin ajoup. akommniust zxəlçəz aja «azeipş» aup, akommunist obſyestvo zaxıɜəu: adgıəl, afabrikakua, azeipş qa, — abart zegı — zegıə irzeipşəup. abri aup akommunizm zaxıɜəu.

izəqaloma nas aqabaa, auəsura zegıə irzeipşnə dousə xaz-xazə rənxamyakua rҧə auəs ruazar? auəs rzeipşnə, aqabaa rzeipşnə iaalərqıanə iuzəqaçaɜom.

uəi ajyan iaalyərnə iuəmçahaɜom. uəi, aqabaa adbalanə, uazaapsanə, iqaçanə unapaɸə iaaugaroup, uəi qauçaroup akupara uşaɸəu, ara iataxəu ajəƮ ĵquə akuɜam,aĵquə agura uayə imgargıə qaloiƮ.araqa iataxəu abzazaraɸə hxatala ipəĵanə ihamou aup.

ķolyakəi denikini sibranƮi, aladanƮi iəkulanə ianauaz aamtazə anxaja dara uərt raxı akun iaxıəqaz. uərt anxaja abolşevizm rtaxəməzƮ, izban akuzar abolışevikja ayа ahəntkarraƮ axurala irgon. axa sibrəei, ukrainei anxaja denikini kolyakəi rhəntkarra amyra zeipşraz anərba eilərkaaiƮ anxayə izə daɸa lapşrak şəqaməz: ma akapiƮalistja drədgəlaroup, uəs anakuxa uəi anxaja Ʈəs apomeſyikja inarəiton, mamzargıə uca auəsuja raxı. haras iataxəuzei dara uərtgıə aɜəias xəşnə, aɸəku yaĵnə uakudərguəoışam; çoup, uərt apomeſyikjei akapiƮalistjei rəqnə aƮra uəztagəlaz açəxuƮa apjarazə akupara aqnə aqərƮ disciplina oıuoıua eiɸkaanə, aoııaraha uəkugəlanə maxuɸa eilha uəkuparc uədərçoiƮ, axa... alaſcara iəçaxahə ijəçaz auəsujei anxajeigıə abartkua zegıə rxaƮakua rpəĵarala ainərba, ianeilərkaa aşkol baaps itaz reipş rxaƮ — dərra iazhaiƮ, akommunizm iadgəlayjangıə iqaləeiƮ. iara abri aipş apɔ·ĵara akommuniſt ɸar reidkəla auəsura zegıə azə iuasxərnə iftərxəroup akomɸarakua.

hara iahçaranə iəqouzi, ajəƮ şkolәi. ajəƮ naukəei rəqnəƮ iaagaranə iaxutouzei ha azçaarakua iəqaz rtak sheiƮ sara. sara sɸazəsĵap dara uərt rçara şataxəu aƮgıə ĵasharc. aşkol aɸə uəsuras iəqou zegıə, aɜara azə auəsura, adərrazə auəsura, abart zegıə

rzə pxıaqa ſaɸacəpxıaɜa iaaqahço zegıə aekşploaƮatorja rəkuxrazə aqajlar rəkupara uayə izaquəmxəua iadhalanə iaxıharpşəroup.

ma uəi, ma agıəi aɸar organizaciakua ruəsura aqnəƮ apəĵarakua irəmakuou rəuaxkkuak ɸərpşəgas ifiəxnə iqıaqıaɜa iĵsərbap, iara ubri akommunizm aaɜara şcaşa, axə şxaşa.

zegıə açaradara arɜra atəɜĵa rhoiƮ. ĵara ijdərueiƮ açaradaraƮ Ʈəlaɸə akommunistƮ obſyestvo rſakurgəlara şzaləmşo. ari auəs anagɜara asoveƮ həntkarra jiarə zegıə irədnaçar ha, ma apartia lozung bzəiak aztnaĵər, mamzargıə ireioıəu auəsuja maɥyəmkua ari auəs azə hƮəlaɸə açaradara apəxrazə idəkuahçar, ari azxom. ari anagɜarazə iataxəup aɸar iəqou zegıə ynapəkla ikna auəs azəruərc.

aɸarakua, dəɥkun, dəɜoıab akomɸar reidkəla ialou darbanzaalakı zegıə irharoup: ari hara iahuəsup, açaradara apərxrazə hara hɸeidkəlanə akətakua raxı hcap, hcap ɸəc iəyagəlo aɸar ireiuou çara zmam uayə dqamlarazə; hara hzəſtou ɸəc igəlo aɸar ruəsurakua zegıə rxə iara abri iazahkərc aup.

ĵara ijdərueiƮ çaradarala iƮəu alaſcara zxəu urəsƮəla iaaxjanə, iaarlasɜanə açara zmou Ʈəlanə aqaçara şzaləmşo; axa ari auəs aɸar reidkəla aɸazjəlxnə aɸaznakər, aɸar zegıə irəxuartaxaşa auəs rua ialagar, ubəsqan ari 400.000-yək ykuəni ɜoıabi zlou aɸar reidkəla — akommuniſt ɸarakua reidkəla ha axıɜ iaxəu anəqugara azin akunagonə iaioueiƮ. aɸar reidkəla abri anays uəsnagɜaƮəs iamoup ma uəi, ma

agıəi adərra ſtəxəua, içо, zxala açaradara izəçəmç-kuo aҩar irəcxraarc.

aҩar reidḳəla ɥlens aqazara iaanago uəsura zegıə, uəmɥra zegıə jlarə irzeipşnə iəqou auəskua irədəu-çalarouр. abri auр aḳommunisṭҩ aaʒaragıə iaçana-ḳəua. abri eipş auəsuŕa aqnə auр dəɥḳun dəʒoıab rnaрaҩə aрraḳṭiḳaҩ aiaairakua şaargo iḳommunisṭ çabərgkuaɥqıanə işəqalo.

ҩərpşəgas ƚaxuapşəiſṭ akalakı aaiguara auətra-təx bahɥakua iəqakuou rəqnə auəsura şəqou aҩə. ari aḳommunisṭ ҩar reidḳəla auəsnagʒaҩkua ireiuou aḳouр. ajlar mlaſueiṭ, afabriḳakuei azauadkuei rəq-nə amlaſra əqouр. amlaſra jlar aɟənharxarcə auətra-təx bahɥakua rҩiaҩəuр, axa maḳıana adgıəl akuaa-rəxra jəҩças auр işaҩəu.

abar abri auəs iəçagıə adərra zmanə iəqakuou, guəḳala auəs zəukuo iasnə irḳaaiṭi, — ubasqan ij-bara ƚəqouр auətratəxrtakua xəpxıaʒaralagıə, dgıəl-lagıə işrəzhaua, auətratəx raɟagıə şhaua. ari auəs aq-nə aḳomҩar reidḳəla aoıara ħa aҩalanarxurouр. iarban eidḳəlazaalaḳgıə, mamzargıə iarban iaɥeiḳa-zaalaḳıgıə irualuр ari auəs dara irxaҩ uəsnə irəp-xıaʒarc.

aḳomҩar reidḳəla ioıey guəpnə iəqazarouр, uəi iarban uəszaalaḳı aqnə icxəraayɟazarouр, ainiciaṭiva bzia rəlnagalarouр, iara aҩə aрoɥingıə qanaçalarouр. aḳomҩar reidḳəla ubas ala iəqazarouр darban uəs-uyzaalaḳı, uərt rçara iara izeilmərgargıə, uərt rçara iaaxɟanə iara izeiləmḳaargıə, ixaimçargıə, axa ruə-

sura xatala, esəmşaairaҩi ruəsuəſala iara amya ҩəc izərbo uaanə işəqou agura igarҩ.

aḳommunisṭ ҩar reidḳəla exıabalaḳgıə eiҩḳaanə abas ala auəsura anrələmşa ari iaanago uərt myax-qıanə ajəҩҩi amya, aburzuazia amya axı iəianagə-eiṭ auр.

hara haaʒaſei, aeḳsрloaṭaṭorɟa rəkuxrazə aqajlar rəkupaſei eicahçalarouр aҩarakua aḳommunizm açara ialçua auəsnagʒaҩkua atəp iəkurçalarҩ acxə-raara rahtalarazə.

aḳommunisṭ ҩar reidḳəla aɥlen darbanzaalaḳı axa aniəmou saatḳ iadamzargıə auətra-təxҩ bahɥa-kua reioııҩrazə auəs iularouр, mamzargıə afabriḳa-ҩə aḳuzaaiṭ, azauad aҩə aḳuzaaiṭ aҩarakua açara dərçara eiҩəiḳaarouр, ubas egıərtgıə. hara hzəſtou arəcharei, alaſcarei zxapanə iəqou urəsҩəla — ibeia ҩəlanə aqaçarouр. ubri aqnəҩgıə iataxəuр aḳom-munisṭ ҩar reidḳəla ialou rçara-dərra, rçara, raaʒa-ra auəsuɟei anxaɟei ruəsura iaxərçalaracə, — rəşḳol-kua inəynaҩanə rəƚ əçarbaqa iarḳnə aḳommunisṭ ƚqukua macara irəpxıo ialamgaḳua.

auəsuɟei anxaɟei auəs rəcurala, aҩəƚara macara-lcuр uḳommunisṭ çabərgnə uzlaqalo. aḳommunisṭ ҩar reidḳəla iaalalo zegıə açara rəmanə işəqou au-əsuſagıə şərdərua zegıə irbaraҩə iəqazarouр. ajəҩ şḳol aqnə labaçəxuala arçara iəqaz nḳaɟnə, uəi acə-nxaras adisciрlina oıuoıua şeiҩahḳaaz, aşḳol itou aҩar arbanzzaalaḳıgıə asubboṭniḳ qaçara dəşneiua, akalakı apsnəҩi anxamyakua iəqou rxə işadərxuo

ajlar zegıə ianərbalakı dara ajlargıə pasa eipş akumkua aqabaagıə zənɜa daΨakqala iaxuapşua ialagoiţ.

akomΨar eidkəla irualuр dasəu rkətan akuzaaiţ, rkvarţal aqnə akuzaiţ iaxıəqazaalakıgıə auəsura eiΨərkaarc, iahhaр ma abri aipş auəs maɥgıə — ackıara afakurgəlara, mamzargıə afaţ ckıanə aşara.

artkua şpaqarçaloz ajəΨan akapiţalistΨ obfɥestvo aan? darbanzaalakıgıə dousə ixazə macara akuı auəs zəiuaz. iajnə zxə iaməxuo azər dəqouma, mamzargıə iɥmazayəu azəryə dəqouma, mamzargıə ataaja rΨə uəsuΨəs iəqaz zegıə apħəs ləxuda iəkuxan. iara uəi inaxqıanə apħəs alafcara dʒəçaguanə dəqoup, Ψək iahasab ala auəsura daΨəuр, — art zegıə uayə drəxuapşuamət, rəguxıaagıə uayə ikəməzţ. darbanu artkua rərɜrazə iəkupaşa? aΨar reidkəlakua roup iəkupaşa; uərţ irharoup: hara abartkua zegıə zənɜa iaarhnə daΨakqala iqahçoiţ, hara, ackıara afakurgəlarei kunagala reizşarei rΨə ayənkua eimdo irəcxraaşa, aobfestvo zegıə irəxuaraΨə auəs zuəşa, amɥkua kunagala eixəzşaşa, qabaala aqabaa aiΨkaara şataxəu dzərbaşa aΨar r-oţriadkua qahçoiţ.

uajə 50 şəkusa zxəçua abipara akommunistΨ obfɥestvo rbaр ħa hazħom. uanɜa ari abipara psueiţ.

uajə 15 şəkusa zxəçua abipara uərt akommunistΨ obfɥestvo rəmbarc zalşom, dara rxatakuaʇqıagıə rakuxoiţ, uəi akommunistΨ obfɥestvo eiΨəzkaaua.

ubri aqnəΨ uərt aΨar irdəruazarouр dara rəpstazara zegıə uəsnagɜaΨəs iamou iara ubri aobfestvo rfakurgəlara şakuu. ajəΨan auəsura xaz-taaʇarala akun işəqaz, ajlar zərguaquaz apomefɥikʇei akapi-

ţalistʇei rakumzar uaha azgıə dafтaməzţ uərt zegıə reidkəlara hara iahualəuр iarban uəszaalakıgıə iagıagıə iuəs eikuaʇazargıə, iagıagıə zqaçara ʇgıou akakuzargıə ubas ifakurgəlaΨəuр dənxayəz, duəsuyəz ubri qazço darbanzaalakıgıə abas ixə daxuapşlaraΨa: sara — zxə iakuitəu aqabaa ar ireiuou azə souр, sxalə sxaΨ pstazaragıə apomefɥikʇei akapiţalistʇei şəqamgıə ibzianə afakurgəlara səlşoiţ, isəlşoiţ akommunistΨ poriadokgıə aiΨkaara; akommunist Ψar reidkəla amassa zegıə ianΨou iarkna, jaya şəkusa anərxəçua inarknə adisciplina bzia rəmanə auəsufa aΨə dərnə auəs rəularaΨa iraaɜalarc ataxəuр.

uajə hapxıa iəkugəlou auəsnagɜaΨkua abasouр nagɜafas irəmou ħa hguə işaanago.

hara hΨəla aelekţrifikaciazə iataxxoiţ iagıa ianeiçaxo 10 şəkusa; 10 şəkusa rouр ibʇou akər imɥədaxaz hadgıəl aqnə aţexnika Ψəc ala akuaarəxra ianalago aqnənɜa ħa hakuguəoıərc alşoiţ.

ubas uajə 15 şəkusa zxəçua abipara 10-20 şəkusa rəla akommunistΨ obfɥestvo rəqnə iəqalakuo rçarazə auəs nagɜaΨkua irəmou zegıə ubas ifakudərgəlarouр esəmşaaira iarban kalakızaalakıgıə, iarban kətazaalakıgıə azeipş uəsura auəsnagɜaΨkua ruakə iagıa ixɯɥəzargıə, iagıa iuəs başazargıə — atəp iəkurçalarΨ. kətacəpxıaɜa abas şəqarço eipş, akommunistΨ eiclabra işazhaua eipş, aΨar rqabaa aidkəlara şrəlşo uayə agura igarΨ şaqa izaarpşua, — ubart raqara akommunistΨ obfɥestvo rərgəlara ħara ataxəmkua iqaloiţ.

abri argəlara anapşəra aqnəꝑ ſaɸas iaaixəugo zegıə urəxuapşua uɸənauxar, haidḳəlanə haqazaracə aḳə aanməɿḳua zegı qahçama ħa hxə hazçaaua halagar, ubri eipş auəsura xıamta aɸə aḳomɸarakua reidḳəla iaadərpşərc rəlşoiţ millionbzaḳ iara aɥlenɿa aqabaa ar-ḳnə eidḳəlanə, jlarə zegıə iara aidḳəlagıə hatər dəuʒʒa akurço iqalarꝑ.

marapxıa ari aja 5,6,7 oḳţiabr
mza 1920 şəkusa rzə itəçəz „pravda“
№№ 221, 222, 223 rəqnə ianən.

---

aitaga azə taḳzəpxəkuu aredaḳţor m. a h a ş b a.
aţexredaḳţor m. p i ſ ɥ i ḳ.

aḳıəpxırazə irətouꝑ 14/X—1935 ş. rzə, aḳıəpxırazə anapə açayəuꝑ 19/X rzə; zənʒa 2 ḳıəpxı bonəcḳ əqouꝑ, ḳ/b aqnə 27.136 ḳıəpxıdərga əqouꝑ, akıaad—vişxımꝑ kıaadəuꝑ, aformaţ—84 x 110; azaḳaz № 1934, apliţ № 86-A; aţiraz 1.600 iquə; irḳıəpxiţ agazetkua „soveţsḳaia abxaziei“, „apsnə qapſi“ rḳıəpxıərtaɸə.

axu 40 ķaṛ.